

Analiza efektywności podstawowych form promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych i poszukujących pracy finansowanych z Funduszu Pracy w woj. podlaskim w latach 2009-2012

Niniejsze opracowanie zawiera analizę efektywności wykorzystania środków Funduszu Pracy na finansowanie podstawowych form aktywizacji bezrobotnych i poszukujących pracy przez powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w 2012 roku na tle poprzednich lat. Analiza dotyczy następujących podstawowych programów przeciwdziałania bezrobociu:

- szkolenia (koszty szkoleń ogółem ze stypendiami za okres szkolenia),
- prace interwencyjne,
- roboty publiczne,
- prace społecznie użyteczne,
- staże u pracodawców (stypendia za okres stażu),
- przyznanie pracodawcom refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych na te miejsca bezrobotnych oraz
- przyznanie bezrobotnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.

W opracowaniu wykorzystano dane ze Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy wraz z zał. 6 „Aktywne programy rynku pracy” oraz ze Sprawozdania rocznego MPiPS-02 „Docho-
dy i wydatki Funduszu Pracy” dla woj. podlaskiego za lata 2009-2012, a także wyniki analizy pn.: „Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji bezrobotnych w 2012 roku” Departamentu Funduszy MPiPS¹.

W 2012 roku powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego zaktywizowały w ramach podstawowych programów przeciwdziałania bezrobociu 14550 osób. Natomiast nakłady finansowe z Funduszu Pracy na aktywizację zawodową w wyżej wymienionym zakresie wyniosły w 2012 roku 83 169,9 tys. zł.

---

¹ Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji bezrobotnych w 2012 roku, MPiPS Departament Funduszy, Warszawa, Maj 2013

Tabela 1. Struktura zadań realizowanych w 2012r. w ramach podstawowych form aktywizacji oraz struktura wydatków z Funduszu Pracy w woj. podlaskim na tle Polski

Rodzaj programu	Liczba uczestników programu*)	Struktura zadań w %		Wydatki z Funduszu Pracy na realizację programu w tys. zł	Struktura wydatków w %	
		woj. podlaskie	Polska		woj. podlaskie	Polska
Szkolenia (ze stypendiami za okres szkolenia)	2199	15,1	18,8	4839,8	5,8	7,5
Staże u pracodawcy	6630	45,6	41,3	31020,2	37,3	34,9
Prace interwencyjne	1468	10,1	7,4	5562,7	6,7	5,6
Roboty publiczne	949	6,5	7,1	6060,3	7,3	6,8
Prace społecznie użyteczne	1040	7,1	10,9	855,8	1,0	1,4
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	1407	9,7	9,2	23681,3	28,5	27,9
Refundacja wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy	857	5,9	5,2	11149,8	13,4	15,8
Razem	14550	100%	100%	83169,9	100%	100%

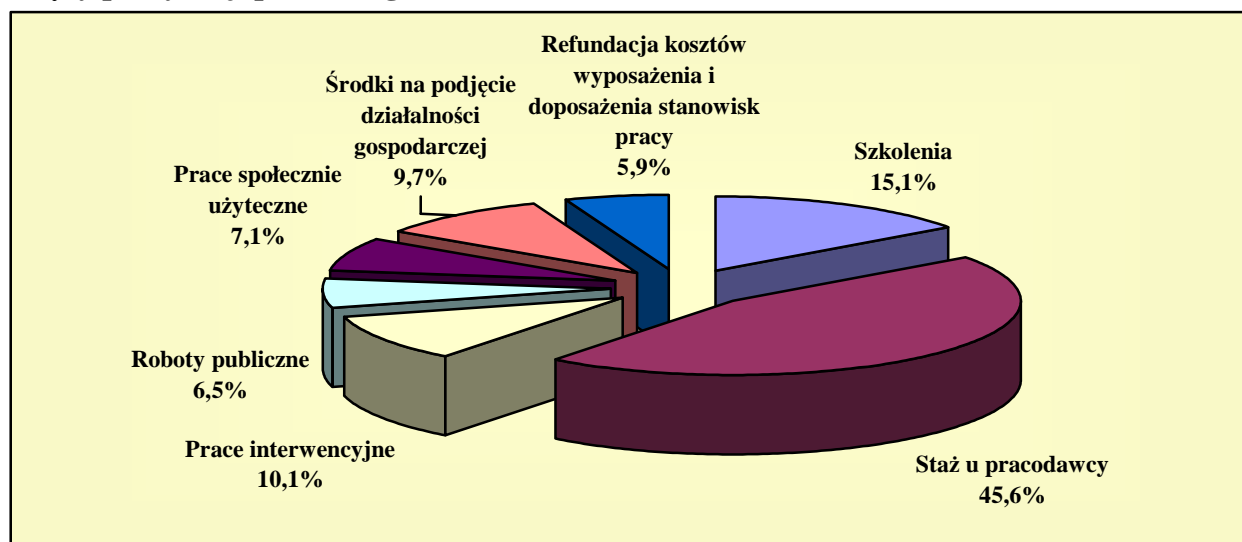
*) bezrobotni i poszukujący pracy

Dane dotyczące woj. podlaskiego – na podstawie Sprawozdań MPiPS-01 o rynku pracy z 12 miesięcy 2012r. (środki na podjęcie działalności gospodarczej i refundacja wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy), zał. 6 „Aktywne programy rynku pracy” za 2012 rok do Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy (pozostałe programy) oraz rocznego Sprawozdania MPiPS-02 „Dochody i wydatki Funduszu Pracy” dla woj. podlaskiego za 2012 rok (dane WUP w Białymstoku); dane dotyczące Polski – na podstawie Efektywności podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji bezrobotnych w 2012 roku, MPiPS Departament Funduszy, Warszawa, Maj 2013

Struktura zadań realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w ramach aktywnych programów rynku pracy w woj. podlaskim jest podobna do struktury krajowej. Najbardziej popularne były staże u pracodawcy i szkolenia - w 2012r. łącznie stanowiły one 60,7% wszystkich zadań w województwie i 60,1% w kraju. W Podlaskiem w większym procencie niż przeciętnie w kraju bezrobotni i poszukujący pracy byli kierowani do udziału w stażach i pracach interwencyjnych, a także odnotowano większy odsetek osób, które otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej oraz uzyskały zatrudnienie w wyniku refundacji wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy.

Wśród wydatków z Funduszu Pracy na podstawowe aktywne programy największy udział miały również staże u pracodawcy (37,3%) oraz środki na podjęcie działalności gospodarczej (28,5%), a następnie środki na refundację wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy (13,4%). Jedynie 1,0% (1,4% w kraju) stanowiły wydatki na prace społecznie użyteczne. W woj. podlaskim większy niż w kraju odsetek środków z Funduszu Pracy przeznaczany był na staże u pracodawcy, prace interwencyjne, roboty publiczne i podjęcie działalności gospodarczej, a mniejszy – na szkolenia, prace społecznie użyteczne i środki na refundację wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy.

Wykres 1. Podstawowe formy aktywizacji zawodowej realizowane przez powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w 2012r.

Tabela 2. Zmiany w liczbie i strukturze uczestników*) poszczególnych form aktywizacji realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim w latach 2009-2012

Rodzaj programu	2009		2010		2011		2012	
	liczba uczestników	% udział	liczba uczestników	% udział	liczba uczestników	% udział	liczba uczestników	% udział
Szkolenia	4388	20,5	5050	20,0	1522	15,3	2199	15,1
Staż u pracodawcy	9195	42,9	10600	41,9	3858	38,8	6630	45,6
Prace interwencyjne	1985	9,3	2202	8,7	1583	15,9	1468	10,1
Roboty publiczne	1881	8,8	2503	9,9	622	6,2	949	6,5
Prace społecznie użyteczne	1405	6,6	1468	5,8	957	9,6	1040	7,1
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	1703	7,9	2130	8,4	800	8,0	1407	9,7
Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy	888	4,1	1349	5,3	613	6,2	857	5,9
Razem podstawowe formy aktywizacji	21445	100,0	25302	100,0	9955	100,0	14550	100,0

*) bezrobotni i poszukujący pracy

Dane: na podstawie Sprawozdań MPiPS-01 o rynku pracy z 12 miesięcy lat 2009-2012 (środki na podjęcie działalności gospodarczej i refundacja wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy) wraz z zał. 6 „Aktywne programy rynku pracy” (pozostałe programy) za lata 2009-2012 (dane WUP w Białymstoku)

Na przestrzeni analizowanych czterech lat można zauważyć zdecydowany spadek udziału szkoleń w strukturze osób objętych aktywizacją zawodową, począwszy od 2011r. – o ok. 5 punktów proc., a także osób kierowanych do pracy w ramach robót publicznych, również od 2011r. – o ok. 3 punkty proc. Zwiększył się natomiast wyraźnie procent osób aktywizowanych w ramach prac interwencyjnych – o ok. 7 punktów proc. w 2011r. oraz prac społecznie użytecznych – o ok. 4 punkty proc. Systematycznie rósł też udział osób zatrudnianych w ramach refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy – o ok. 1 punkt proc. na rok. Natomiast odsetek osób, którym przyznano środki na podjęcie działalności gospodarczej, utrzymywał się na zbliżonym poziomie ok. 8%, ze wzrostem rzędu 2 punktów proc. w 2012r.

Tabela 3. Zmiany w poziomie aktywizacji i efektywności zatrudnieniowej bezrobotnych i poszukujących pracy w woj. podlaskim w latach 2009-2012

Rodzaj programu	2009	2010	2011	2012	2012/ 2011 (%)
Szkolenia					
▪ Liczba osób, które rozpoczęły udział	4388	5050	1522	2199	144,5
▪ Liczba osób, które zakończyły uczestnictwo	4306	4990	1492	2108	141,3
▪ Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie w trakcie lub po ukończeniu programu*)	1430	1976	679	974	143,4
Efektywność zatrudnieniowa % zatrudnionych do kończących	33,2	39,6	45,5	46,2	101,5
Staż u pracodawcy					
▪ Liczba osób, które rozpoczęły udział	9195	10600	3858	6630	171,9
▪ Liczba osób, które zakończyły uczestnictwo	7137	10566	4961	4873	98,2
▪ Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie w trakcie lub po ukończeniu programu*)	3482	4848	2503	3271	130,7
Efektywność zatrudnieniowa % zatrudnionych do kończących	48,8	45,9	50,5	67,1	132,9
Prace interwencyjne					
▪ Liczba osób, które rozpoczęły udział	1985	2202	1583	1468	92,7
▪ Liczba osób, które zakończyły uczestnictwo	1908	2139	2068	1365	66,0
▪ Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie w trakcie lub po ukończeniu programu*)	1415	1464	1525	1052	69,0
Efektywność zatrudnieniowa % zatrudnionych do kończących	74,2	68,4	73,7	77,1	104,6
Roboty publiczne					
▪ Liczba osób, które rozpoczęły udział	1881	2503	622	949	152,6
▪ Liczba osób, które zakończyły uczestnictwo	1826	2622	694	856	123,3
▪ Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie w trakcie lub po ukończeniu programu*)	954	1260	313	464	148,2
Efektywność zatrudnieniowa % zatrudnionych do kończących	52,2	48,1	45,1	54,2	120,2
Prace społecznie użyteczne					
▪ Liczba osób, które rozpoczęły udział	1405	1468	957	1040	108,7
▪ Liczba osób, które zakończyły uczestnictwo	1283	1373	1006	969	96,3
▪ Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie w trakcie lub po ukończeniu programu*)	449	370	265	277	104,5
Efektywność zatrudnieniowa % zatrudnionych do kończących	35	26,9	26,3	28,6	108,7
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	1703	2130	800	1407	175,9
Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy	888	1349	613	857	139,8
Razem podstawowe formy aktywizacji					
▪ Liczba osób, które rozpoczęły udział	21445	25302	9955	14550	146,2
▪ Liczba osób, które zakończyły uczestnictwo	19051	25169	11634	12435	106,9
▪ Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie w trakcie lub po ukończeniu programu*)	10321	13397	6698	8302	123,9
Efektywność zatrudnieniowa % zatrudnionych do kończących	54,2	53,2	57,6	66,8	116,0

Dane: obliczenia własne na podstawie Sprawozdań MPiPS-01 o rynku pracy z 12 miesięcy lat 2009-2012 (środki na podjęcie działalności gospodarczej i refundacja wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy) oraz zał. 6 „Aktywne programy rynku pracy” do Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy (pozostałe programy) za lata 2009-2012 (dane WUP w Białymstoku)

W 2012 roku powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego zaktywizowały w ramach ww. podstawowych programów przeciwdziałania bezrobociu 14550 osób bezrobotnych i poszukujących pracy (Tabela 3). W porównaniu do 2011 roku liczba tych osób wzrosła o 4595 (o 46,2%), natomiast w stosunku do poprzednich lat była o wiele niższa (o 10752 osoby, tj. o 42,5% mniej niż w 2010r. i o 6895 osób, tj. o 32,2% mniej niż w 2009r.). Spośród uczestników tych programów w 2012r. udział w programach zakończyło 12435 osób, a 8302 (66,8%) uzyskały zatrudnienie w trakcie lub w okresie 3 miesięcy po zakończeniu uczestnictwa (w 2011r. – 57,6%, w 2010r. – 53,2%, w 2009r. – 54,2%); zdecydowanie więc wzrosła ich efektywność zatrudnieniowa.

Badanie efektywności zatrudnieniowej pozwala sprawdzić, na ile skuteczne jest zastosowanie poszczególnych form aktywizacji w doprowadzeniu do uzyskania zatrudnienia przez osoby pozostające bez pracy. Bada się, jaki procent osób podjął pracę w trakcie lub w okresie 3 miesięcy od dnia zakończenia uczestnictwa w danej formie wsparcia. Przyjmuje się, że osoba podjęła zatrudnienie, jeżeli w okresie 3 miesięcy od zakończenia udziału w programie nie zarejestrowała się ponownie w urzędzie pracy.

Chociaż zarówno liczba osób aktywizowanych, jak i podejmujących pracę w wyniku tej aktywizacji znacznie zmniejszyła się w 2011 i 2012 roku, wskaźnik efektywności zatrudnieniowej zwiększył się wyraźnie. Może to wynikać z tego, że w obliczu ograniczonych środków finansowych dokonywany jest staranniejszy dobór nie tylko form aktywizacji, ale i jej uczestników. W ostatnich dwóch analizowanych latach zmniejszył się m.in. udział szkoleń i robót publicznych w ogólnej liczbie uczestników podstawowych form aktywizacji bezrobotnych. Zwiększył się natomiast procent osób kierowanych do aktywizacji nie tylko w ramach prac interwencyjnych i staży u pracodawcy, a więc form o największej efektywności zatrudnieniowej, ale również w ramach prac społecznie użytecznych, które ze względu na swój socjalny charakter służą raczej doraźnemu wsparciu tych osób niż ich trwałemu zatrudnieniu, i przez to są rzadziej wykorzystywane przez powiatowe urzędy pracy.

Tabela 4. Efektywność podstawowych form aktywizacji realizowanych przez powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w 2012r.

Rodzaj programu	Liczba osób, które w programach:			Wskaźnik ponownego zatrudnienia (Efektywność zatrudnienia) w % (4:3)	Wydatki na realizację programu w tys. zł	Koszt uczestnictwa w programie jednej osoby w zł (6:2)	Koszt ponownego zatrudnienia w zł (Efektywność kosztowa) (6:4)
	rozpoczęły udział	zakończyły uczestnictwo	uzyskały zatrudnienie w trakcie lub po ukończeniu programu*)				
1	2	3	4	5	6	7	8
▪ Szkolenia (ze stypendiami za okres szkolenia)	2199	2108	974	46,2	4839,8	2200,9	4969,0
▪ Staż u pracodawcy	6630	4873	3271	67,1	31020,2	4678,8	9483,4
▪ Prace interwencyjne	1468	1365	1052	77,1	5562,7	3789,3	5287,7
▪ Roboty publiczne	949	856	464	54,2	6060,3	6386,0	13061,0
▪ Prace społecznie użyteczne	1040	969	277	28,6	855,8	822,9	3089,5
▪ Środki na podjęcie działalności gospodarczej	1407	1407	1407	100,0	23681,3	16831,1	16831,1
▪ Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy	857	857	857	100,0	11149,8	13010,3	13010,3
Razem	14550	12435	8302	66,8	83169,9	5716,1	10018,1

*) zalicza się tu osoby bezrobotne i poszukujące pracy, które w trakcie lub w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w programie podjęły zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub podjęły działalność na własny rachunek.

Dane: obliczenia własne na podstawie Sprawozdań MPiPS-01 o rynku pracy z 12 miesięcy 2012r. (środki na podjęcie działalności gospodarczej i refundacja wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy) wraz z zał. 6 „Aktywne programy rynku pracy” za 2012 rok (pozostałe programy) oraz rocznego Sprawozdania MPiPS-02 „Dochody i wydatki Funduszu Pracy” dla woj. podlaskiego za 2012 rok (dane WUP w Białymstoku)

W 2012r. powiatowe urzędy pracy osiągnęły efektywność zatrudnieniową realizowanych przez nie podstawowych programów rynku pracy wyższą niż średnia krajowa – 65,9%² uczestników tych programów podjęło zatrudnienie (kraj – 60,9%), zajmując pod tym względem wśród innych województw 2. miejsce za woj. wielkopolskim. Największą efektywnością zatrudnieniową charakteryzowały się, z racji przyjętego sposobu jej pomiaru, dotacje na podjęcie działalności gospodarczej oraz refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy – zakłada się, że ich efektywność wynosi 100%. Brakuje jednak regularnego monitorowania przeżywalności utworzonych w ten sposób firm po upływie 12 miesięcy lub stanowisk pracy po upływie 24 miesięcy wymaganego minimalnego okresu, nie skutkującego obowiązkiem zwrotu otrzymanych środków. Jak wynika z *Raportu końcowego z badania ewaluacyjnego pn. „Trwałość i efektywność wsparcia udzielonego na rozpoczęcie działalności gospodarczej w ramach PO KL”* zleconego przez Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego w 2013 roku, w przypadku firm utworzonych w wyniku wsparcia otrzymanego w ramach Działania 6.1.3 (projekty systemowe PUP) odnotowano ok. 40-65% odsetek osób (w zależności od powiatu), które zamknęły swoją działalność gospodarczą po okresie 12 miesięcy od zarejestrowania. „Jedną z głównych przyczyn tak dużej liczby upadłości w ramach tego działania jest mniejsza konkurencja o środki przyznawane z PUP, co sprawia, że działal-

² Dla celów porównawczych przyjęto dla woj. podlaskiego wartości wyliczone w analizie pn. „Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji bezrobotnych w 2012 roku”, MPiPS Departament Funduszy, Warszawa, Maj 2013

ności wybierane do wsparcia podlegają mniejszej selekcji. Kolejną z przyczyn jest wysokość wsparcia nieprzekraczająca 6-krotności miesięcznego przeciętnego wynagrodzenia, tj. ok. 20 tys. zł, co stanowi kwotę niejednokrotnie niewystarczającą do stworzenia dobrze prosperującej firmy. Ponadto, stosunkowo trudniejsza grupa docelowa (osoby bezrobotne, w tym długotrwale bezrobotne), ograniczony zakres szkoleń oraz brak możliwości ubiegania się o dodatkowe doradztwo i wsparcie pomostowe niekorzystnie wpłynęło na trwałość działalności gospodarczych powstałych w ramach działania 6.1.3³.

Wysoką efektywność zatrudnieniową odnotowano również w przypadku skierowania do prac interwencyjnych – 77,1% (średnia krajowa 74,4%), a następnie do odbycia stażu u pracodawcy – 67,1% (wobec 60,9% w skali kraju).

Tabela 5. Pozycja woj. podlaskiego w zakresie organizacji podstawowych form aktywizacji realizowanych w 2012 roku na tle pozostałych województw

Rodzaj programu	poz. wśród województw*) pod względem liczby uczestników	udział wydatków województwa (Polska =100)	Efektywność zatrudnieniowa (w %)			Efektywność kosztowa (w zł.)		
			woj. podlaskie	Polska	poz. wśród województw	woj. podlaskie	Polska	poz. wśród województw**)
Szkolenia (ze stypendiami za okres szkolenia)	16.	2,6%	46,2	42,5	4.	4845,38	5495,00	5.
Prace interwencyjne	12.	4,0%	77,1	74,4	10.	5287,74	6626,65	2.
Roboty publiczne	15.	3,6%	54,2	57,3	11.	13060,99	10260,32	14.
Prace społecznie użyteczne	16.	2,5%	28,6	33,0	12.	3089,53	2319,36	12.
Stáže u pracodawcy	14.	3,6%	67,1	60,9	3.	9483,40	10365,55	4.
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	14.	3,5%	100	100	x	18216,38	17407,71	10.
Refundacja wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy	16.	2,9%	100	100	x	17476,18	17355,56	10.
Razem	14.	3,4%	65,9	60,9	2.	10412,42	10673,66	6.

*) od najwyższej do najniższej liczby

**) od najniższej do najwyższej wartości

Dane: Dla celów porównawczych przyjęto dla woj. podlaskiego wartości wyliczone w analizie pn. „Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji bezrobotnych w 2012 roku”, MPIPS Departament Funduszy, Warszawa, Maj 2013

³ Raport końcowy z badania ewaluacyjnego pn. „Trwałość i efektywność wsparcia udzielonego na rozpoczęcie działalności gospodarczej w ramach PO KL” CASE-Doradcy Sp. z o.o., Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, Białystok 2013, s. 20

Woj. podlaskie liczyło w końcu 2012r. 68705 zarejestrowanych bezrobotnych (3,2% ogółu bezrobotnych w Polsce) i zajmowało pod tym względem 14 miejsce wśród województw. Podlaskie jest, podobnie jak w poprzednim roku, województwem o najniższej liczbie uczestników aktywnych programów rynku pracy, którzy w 2012 roku stanowili 3,3% ogółu osób aktywizowanych w Polsce. Wynika to z faktu, iż Podlaskie w wyniku podziału Funduszu Pracy zgodnie z algorytmem otrzymało najmniej (oprócz Lubuskiego i Opolskiego) środków – 3,4% ogólnej puli. Korzystniej natomiast prezentuje się Podlaskie pod względem efektywności aktywnych programów. Jak wspomniano wcześniej, nasze województwo zajęło 2 miejsce pod względem efektywności zatrudnieniowej (za woj. wielkopolskim) i 6 miejsce pod względem efektywności kosztowej (która zostanie omówiona w dalszej części opracowania).

Ogólny przeciętny koszt ponownego zatrudnienia w ramach aktywnych programów rynku pracy, tj. kwota poniesionych wydatków w przeliczeniu na jedną osobę zatrudnioną po zakończeniu udziału w programie, był w woj. podlaskim niższy niż średnia krajowa. W 2012r. przeciętny koszt zatrudnienia w naszym województwie wyniósł 10412,42zł.⁴ (średnia w kraju 10673,66zł.). Niższy od średniej krajowej koszt zatrudnienia osiągnęły szkolenia (ze stypendiami za okres szkolenia), prace interwencyjne i staże u pracodawcy. Pozostałe formy aktywizacji kosztowały drożej.

---

⁴ Dla celów porównawczych przyjęto dla woj. podlaskiego wartości wyliczone w analizie pn. „Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji bezrobotnych w 2012 roku”, MPiPS Departament Funduszy, Warszawa, Maj 2013

Tabela 6. Efektywność kosztowa oraz koszt uczestnictwa w podstawowych formach aktywizacji realizowanych przez powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w latach 2009-2012

Rodzaj programu	2009			2010			2011			2012		
	Wydatki na realizację programu w tys. zł	Koszt uczestnictwa w programie jednej osoby w zł	Koszt ponownego zatrudnienia w zł (Efektywność kosztowa)	Wydatki na realizację programu w tys. zł	Koszt uczestnictwa w programie jednej osoby w zł	Koszt ponownego zatrudnienia w zł (Efektywność kosztowa)	Wydatki na realizację programu w tys. zł	Koszt uczestnictwa w programie jednej osoby w zł	Koszt ponownego zatrudnienia w zł (Efektywność kosztowa)	Wydatki na realizację programu w tys. zł	Koszt uczestnictwa w programie jednej osoby w zł	Koszt ponownego zatrudnienia w zł (Efektywność kosztowa)
▪ Szkolenia (ze stypendiami za okres szkolenia)	8909,7	2030,5	6230,6	11856,6	2347,8	6000,3	3692,8	2426,3	5438,6	4839,8	2200,9	4969,0
▪ Staż u pracodawcy	46064,3	5009,7	13229,3	66887,7	6310,2	13797,0	27339,8	7086,5	10922,8	31020,2	4678,8	9483,4
▪ Prace interwencyjne	8487,1	4275,6	5998,0	11013,2	5001,5	7522,7	7934,8	5012,5	5203,1	5562,7	3789,3	5287,7
▪ Roboty publiczne	12332,1	6556,1	12926,7	17754,5	7093,3	14090,9	4207,2	6764,0	13441,5	6060,3	6386,0	13061,0
▪ Prace społecznie użyteczne	1051,8	748,6	2342,5	1149,5	783,0	3106,8	764,2	798,5	2883,8	855,8	822,9	3089,5
▪ Środki na podjęcie działalności gospodarczej	29041,4	17053,1	17053,1	38472,6	18062,3	18062,3	11801,2	14751,5	14751,5	23681,3	16831,1	16831,1
▪ Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy	12576,8	14163,1	14163,1	20791,2	15412,3	15412,3	4234,8	6908,3	6908,3	11149,8	13010,3	13010,3
Razem	118463,2	5524,0	11477,9	167925,3	6636,8	12534,5	59974,8	6024,6	8954,1	83169,9	5716,1	10018,1

Dane: obliczenia własne na podstawie rocznych Sprawozdań MPiPS-02 „Dochody i wydatki Funduszu Pracy” dla woj. podlaskiego za lata 2009-2012

Koszt uczestnictwa w programie – iloraz kwoty faktycznych wydatków poniesionych w 2012 roku (kasowo) na daną formę aktywizacji i liczby osób, które w 2012 roku rozpoczęły udział w danej formie aktywizacji.

Efektywność kosztowa (koszt ponownego zatrudnienia) – iloraz kwoty wydatków poniesionych w 2012 roku (kasowo) na daną formę aktywizacji i liczby osób, które po zakończeniu udziału w 2012 roku w danej formie aktywizacji uzyskały w okresie do 3 miesięcy zatrudnienie.

Zwiększyły się nakłady finansowe na aktywizację bezrobotnych i poszukujących pracy. W 2012 roku wydatkowano z Funduszu Pracy 83169,9 tys. zł., co w przeliczeniu na 1 uczestnika wyniosło 5716,1 zł. W porównaniu do 2011 roku kwota ta wzrosła o 23195,1 tys. zł., tj. o 38,7%, natomiast w stosunku 2010 roku była zdecydowanie mniejsza – aż o 84755,4 tys. zł., tj. o 50,5% oraz w stosunku do 2009r. mniejsza o 35293,3 tys. zł., tj. o 29,8%. Koszt uczestnictwa w programie jednej osoby zmniejszył się w porównaniu do 2011r. o 5,1%, do 2010r. – o 13,9%, natomiast do 2009r. - zwiększył się o 3,5%. Z kolei koszt ponownego zatrudnienia zwiększył – o 11,9% w stosunku do 2011r., ale zmniejszył się o 20,1% w porównaniu do kosztu z 2010r. i o 12,7% - do 2009r.

Tabela 7. Zmiany w strukturze wydatków z Funduszu Pracy na aktywne formy w woj. podlaskim w latach 2009-2012

Rodzaj programu	2009		2010		2011		2012	
	Wydatki na realizację programu w tys. zł	%	Wydatki na realizację programu w tys. zł	%	Wydatki na realizację programu w tys. zł	%	Wydatki na realizację programu w tys. zł	%
Szkolenia (ze stypendiami za okres szkolenia)	8909,7	7,5	11856,6	7,1	3692,8	6,2	4839,8	5,8
Staż u pracodawcy	46064,3	38,9	66887,7	39,8	27339,8	45,6	31020,2	37,3
Prace interwencyjne	8487,1	7,2	11013,2	6,6	7934,8	13,2	5562,7	6,7
Roboty publiczne	12332,1	10,4	17754,5	10,6	4207,2	7,0	6060,3	7,3
Prace społecznie użyteczne	1051,8	0,9	1149,5	0,7	764,2	1,3	855,8	1,0
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	29041,4	24,5	38472,6	22,9	11801,2	19,7	23681,3	28,5
Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy	12576,8	10,6	20791,2	12,4	4234,8	7,1	11149,8	13,4
Razem	118463,2	100,0	167925,3	100,0	59974,8	100,0	83169,9	100,0

Dane: obliczenia własne na podstawie rocznych Sprawozdań MPiPS-02 „Dochody i wydatki Funduszu Pracy” dla woj. podlaskiego za lata 2009-2012

Struktura wydatków z Funduszu Pracy na poszczególne programy aktywizacji zawodowej ulega z roku na rok zmianom. W 2012 roku, zmniejszył się udział wydatków na szkolenia, staże, prace interwencyjne i prace społecznie użyteczne, zwiększył się natomiast procent wydatkowanych środków na organizację robót publicznych, podjęcie działalności gospodarczej oraz na tworzenie miejsc pracy w ramach refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy.

Opracowanie:

Marzanna Wasilewska

Wydział Badań i Analiz

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku